

BARACK OBAMA ZAWETOWAŁ WZROST WYDATKÓW OBRONNYCH

Zgodnie z oczekiwaniami Barack Obama zawetował projekt budżetu Pentagonu na rok fiskalny 2016 zakładający wzrost wydatków na obronę do 612 mld USD. Wprawdzie prezydent USA ogólnie zgadza się z potrzebą podniesienia wydatków na armię, to jednak nie zgodził się na sytuację, w której wydatki obronne podwyższane są z pomocą "operacyjnych" funduszy, a cięcia w krajowych programach pozostają w mocy. Znalezienie rozwiązania może być szczególnie trudne zważywszy na spory między Republikanami a Demokratami, dotyczące ogólnego kształtu systemu finansów publicznych w USA.

Zgodnie z oczekiwaniami Barack Obama zawetował projekt budżetu Pentagonu na rok fiskalny 2016, zakładający wzrost wydatków na obronę do 612 mld USD. W wydanym oświadczeniu prezydent USA zwrócił uwagę, że wprawdzie zgadza się z potrzebą podniesienia wydatków na armię i sam projekt w wielu punktach jest poprawny - np. w kwestii zmian w wojskowym systemie emerytalnym - to jednak zdaniem Obamy przedstawiony dokument ogranicza zdolność Departamentu Obrony do prowadzenia wieloletniego planowania obronnego i dostosowania możliwości armii oraz jej struktur do narodowej strategii obronnej.

Sprzeciw Obamy wywołało, przede wszystkim, przeznaczenie dodatkowych 38 mld USD na fundusz "operacji zagranicznych", choć de facto dotyczyło to finansowania utrzymania krajowych zdolności obronnych z użyciem funduszu "operacyjnego", co pozwalało na ominięcie cięć w Departamencie Obrony wdrożonych na podstawie Budget Control Act bez zwiększania wydatków na programy krajowe - w tym socjalne.

Ustawa wprowadzająca obowiązek ograniczenia zakumulowanego deficytu budżetowego wdrażała bowiem automatyczne cięcia dotyczące w połowie Departamentu Obrony, a w połowie innych programów krajowych, o ile wcześniej nie zostanie osiągnięte porozumienie dotyczące innego sposobu zmniejszenia zadłużenia państwa (np. cięcia wydatków sztywnych czy podwyższenie przychodów).

Równocześnie Biały Dom zwraca uwagę, że przygotowany przez zdominowany przez Republikanów Kongres projekt budżetu utrudni likwidację więzienia w Guantanamo i wprowadzenie najważniejszych reform w armii. W obecnej sytuacji, jeśli nie zostanie osiągnięte porozumienie, Departament Obrony będzie jednak musiał funkcjonować przy znacznie niższym poziomie finansowania. Z kolei ewentualne porozumienie może się skończyć przyznaniem Pentagonowi mniejszych środków, niż w zawetowanym przez Baracka Obamę budżecie.

Kongres USA może teraz przegłosować weto Baracka Obamy większością 2/3 głosów w obu izbach. Wprawdzie Republikanie mają obecnie większość, to jednak jest to scenariusz mało prawdopodobny, ponieważ wymagałby przekonania do głosowania za uchyleniem weta prezydenta także wielu reprezentantów i kongresmenów Demokratów. Oznacza to, że prawdopodobnie konieczne będzie uchwalenie nowej ustawy, którą prezydent będzie skłonny zaakceptować. Może to być szczególnie

trudne z uwagi na spory między Republikanami i Demokratami dotyczące ogólnego kształtu systemu finansów publicznych w USA.

Barack Obama wnioskował o przeznaczenie na obronność podobnej kwoty, jak w zawetowanym budżecie, ale nie za pośrednictwem funduszy "operacyjnych". W założeniu ma to wymusić na Kongresie znalezienie rozwiązania uchylającego automatyczne cięcia budżetowe również w innych obszarach, jednak jeżeli takie rozwiązanie nie zostanie wypracowane, będzie to oznaczało utrzymanie znacznie obniżonego poziomu finansowania Departamentu Obrony, negatywnie rzutującego na gotowość bojową.

Obecne weto jest dopiero piątym podczas prezydentury Baracka Obamy i pierwszym w sprawie wydatków obronnych. Problem z uchwaleniem zasad finansowania Pentagonu w 2016 roku zbiega się z pogarszaniem światowego bezpieczeństwa w związku z powstaniem Państwa Islamskiego i rosyjską agresją na Ukrainie. Pomimo tego, administracja prezydencka zdecydowała się na dalsze opóźnienie prac nad finansowaniem sił zbrojnych USA, odmawiając znacznego podwyższenia nakładów na obronę pomimo złej sytuacji służb Pentagonu.

W ostrych słowach decyzję prezydenta skomentował republikański senator John McCain:

Weto prezydenta Obamy jest nie tylko bezprecedensowe ale jest też nierozważne, cyniczne i wręcz niebezpieczne . Nigdy wcześniej amerykański prezydent nie użył projektu ustawy, który przewiduje wynagrodzenie i wsparcie naszych żołnierzy oraz ich rodzin, jako narzędzia do nacisków politycznych, służącego krajowym sprawom.

John McCain, senator Partii Republikańskiej

Czytaj więcej: [Obama zawetuje wzrost wydatków obronnych. Powód? „Spór o politykę wewnętrzną”](#)